

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
ΤΗΣ Α.Μ. ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ
κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΕΝΟΤΗΤΑ»
ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΛΑΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΗ: Μακαριώτατε, ό χριστιανικός κόσμος Σᾶς γνωρίζει ως ἕνα ἐξέχοντα σύγχρονο θεολόγο. Στόν 20ό αἰῶνα ὑπάρχουν πολλοί θρησκευτικοί φιλόσοφοι καί θεολόγοι. Ὁ 21ος αἰῶνας ἀντιμετωπίζει ὅχι λιγότερες προκλήσεις καί ἀπειλές ἀπό τόν προηγούμενο αἰῶνα. Πῶς ἡ σύγχρονη Θεολογία ἀπαντᾷ σ' αὐτά τά ἐρωτήματα; Ποιά, ἀπό τά σύγχρονα προβλήματα, θεωροῦνται ὡς τά πιά ἐπικίνδυνα γιά τήν ἀνθρωπότητα ἀπό τή σκοπιά μιᾶς θεολογικῆς προσωπικότητος;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ἡ Χριστιανική Θεολογία, βασισμένη πάντοτε πάνω στή διδασκαλία τῆς Ἀγίας Γραφῆς, τῶν Πατέρων καί Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀπαντοῦσε μέ ἀπόλυτη ἐπιτυχία εἰς τά διάφορα προβλήματα τῶν φιλοσόφων καί θεολόγων ὅλων τῶν αἰώνων. Ἡ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας, πού πηγάζει τόσο ἀπό τήν Ἀγία Γραφή, ὅσο καί ἀπό τήν Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας, μπορεῖ νά ἀπαντήσῃ ἐπιτυχῶς καί νά λύσῃ ὅποιοδήποτε πρόβλημα ἀναφυεῖ στήν πορεία τῆς ζωῆς τῶν χριστιανῶν μας. Τήν πληρότητα στόν ἄνθρωπο τήν προσφέρει ἡ ὀρθή βίωση τῆς μυστηριακῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας μας, εἰς τήν ὁποία «τά πάντα καί ἐν πᾶσι Χριστός» (Κολ. 3, 11). Ἡ λύση τῶν διαφόρων προβλημάτων, πού ἐκάστοτε ἀναφύονται ἀνάμεσα στούς Χριστιανούς,

νούς, επιτυγχάνεται μέ την παρουσία του Χριστού μέσα στις καρδιές των ανθρώπων.

“Όσον άφορᾷ τά πιό επικίνδυνα σύγχρονα προβλήματα, θά λέγαμε, ὅτι αὐτά εἶναι ὁ ἐγωκεντρισμός, τά προσωπικά συμφέροντα καί ἡ προσπάθεια τοῦ ἀνθρώπου νά ἐπιβληθεῖ ἐπί τῶν συνανθρώπων του. Ὁ ἐγωπαθής ἄνθρωπος προβάλλει τό δικό του ἄτομο. Κατά βάθος πιστεύει, ὅτι, πέραν αὐτοῦ, δέν ὑπάρχει κανένας ἄλλος. Τόν Θεό τόν ἔχει ἀπορρίψει καί τόν ἔχει ἀπομακρύνει ἀπό κοντά του. Μέσα του βασιλεύει ὁ ὀρθολογισμός. Ἰσχύει αὐτό πού δίδασκαν στήν ἀρχαιότητα οἱ σοφιστές: «Πάντων χρημάτων μέτρον ἄνθρωπος».

Ἄλλοι, ἔτι χειρόν, χρησιμοποιοῦν τόν Θεό, γιά νά προβάλουν τίς δικές τους ἀπόψεις καί πεποιθήσεις. Ἐντεῦθεν, οἱ διάφορες αἱρέσεις καί οἱ ἀποσχιστικές τάσεις ἀπό τό ἐπίσημο Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας.

Δεύτερη κατηγορία ἀνθρώπων εἶναι αὐτοί πού ἐπιδιώκουν τά στυγνά προσωπικά τους συμφέροντα. Αὐτοί ἀδιαφοροῦν γιά τίς ἀρχές, τίς ἀξίες καί τά ἰδανικά καί στηρίζονται πάνω στό προσωπικό συμφέρον -ὕλικό ἢ πνευματικό- γιά νά ἀνέλθουν καί νά ἐπιβληθοῦν στούς ἄλλους.

Αὐτά εἶναι τά σύγχρονα καί επικίνδυνα προβλήματα, ἀπό θεολογικῆς ἀπόψεως, πού ἀντιμετωπίζει ἡ ἀνθρωπότητα. Δυστυχῶς, τίς ἀξίες τίς μεταποιοῦν σέ ἀπαξίες, τίς προβάλλουν καί τίς ἐπιβάλλουν.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Σήμερα ἐπισημαίνεται τό ἐρώτημα τῆς ὀρθόδοξης ἐνότητας, γιά νά μή ποῦμε τῆς ἐνότητας τοῦ Χριστιανισμοῦ γενικότερα. Ποιές, κατά τήν ἀποψή σας, εἶναι οἱ δυνάμεις, οἱ ὁποῖες ἐπηρεάζουν ὀλέθρια τίς ὑπάρχουσες θρησκευτικές πεποιθήσεις, καί τά σχίσματα μεταξύ τῶν Ἐκκλησιῶν, καί πῶς ἀντιμετωπίζονται;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Δυστυχῶς, τόσο ὁ χριστιανικός κόσμος ὅσο καί,

ιδιαίτερα, οί Ὁρθόδοξες τοπικές Ἐκκλησίες, συμπεριφέρονται ὡς ἐθνικές. Ἀντί νά προηγεῖται ἡ Ὁρθοδοξία, προηγεῖται τό Ἕθνος. Ἐκεῖ πιστεύουμε, ὅτι εἶναι ἡ ρίζα τοῦ κακοῦ. Τά πληρώματα τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ὅπως τῆς Ἑλληνικῆς, τῆς Ρωσικῆς, τῆς Σερβικῆς, τῆς Βουλγαρικῆς κ.λ.π., αἰσθάνονται - δυστυχῶς- πρῶτα ὡς Ἕλληνες, Ρῶσοι, Σέρβοι, Βούλγαροι καί μετὰ ὡς Ὁρθόδοξοι. Καί αὐτό εἶναι τό μοιραῖο λάθος.

Τό ἀρχαῖο λόγιο λέγει, ὅτι ἡ ἡμιμάθεια εἶναι χειρόν τῆς ἀμάθειας. Πολλοί ἡμιμαθεῖς Χριστιανοί πιστεύουν, ὅτι ἔχουν πληρότητα πίστεως, ἐμμένουν στίς δικές τους ἀπόψεις καί πεποιθήσεις καί ὁ καθένας δημιουργεῖ καί μία προσωπική Ἐκκλησία. Εἶναι ἀνάγκη οἱ ἐπίσημες τοπικές Ἐκκλησίες νά βοηθήσουν τούς Χριστιανούς, προβάλλοντας καί καλλιεργώντας τήν ὀρθή πίστη, καί μέ αὐτόν τόν τρόπο νά ἀπομονώνουν τίς δοξασίες τῶν ἡμιμαθῶν Χριστιανῶν, πού νομίζουν, ὅτι εἶναι οἱ μόνοι πού κατέχουν τήν ἀλήθεια.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ὁ Κυπριακός λαός, ὅπως καί οἱ ὑπόλοιποι, γνωρίζει τήν τραγωδία τῶν διεθνῶν συγκρούσεων. Ἐάν αὐτές οἱ συγκρούσεις προέρχονται ἀπό διαθρησκευτικά στοιχεῖα, αὐτό προκαλεῖ τόν ἐξοργισμό τῶν ἀνθρώπων. Ποιός ὁ ρόλος τῆς Ἐκκλησίας καί τῶν διεθνῶν Ὁργανισμῶν στήν ἐπίλυση αὐτῶν τῶν προβλημάτων; Πῶς, γιά παράδειγμα, ἀντιδρᾷ τό Εὐρωπαϊκό Δικαστήριον Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων στό αἴτημα τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, γιά τή βάρβαρη τουρκική συμπεριφορά πρὸς τά Ἑλληνοκυπριακά ἱερά μνημεῖα καί ναοὺς στό κατεχόμενο μέρος τῆς Κύπρου;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ὁ ρόλος τόσο τῆς Ἐκκλησίας, ὅσο καί τῶν διεθνῶν Ὁργανισμῶν, στήν ἐπίλυση τῶν προβλημάτων, πού προέρχονται ἀπό τίς διαθρησκευτικές συγκρούσεις, εἶναι νά προβάλλουν συνεχῶς τίς πανανθρώπινες καί διαχρονικές ἀξίες τῆς Δικαιοσύνης, τῆς Εἰρήνης, τῆς Ἐλευθερίας, τῆς ἀλληλοκατανόη-

σης, τῆς ἀνοχῆς τοῦ ἐνός πρὸς τὸν ἄλλο, τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ ἰδιαίτερος τῆς Ἀγάπης, πού εἶναι ἡ πληρότητα τοῦ Νόμου τοῦ Θεοῦ. Τό Εὐρωπαϊκὸ Δικαστήριον ἀπονέμει μὲν Δικαιοσύνη, ἀλλὰ, δυστυχῶς, οἱ ἐτυμηγορίες του δὲν γίνονται σεβαστές ἀπὸ τὴν Τουρκία, ἥ εἶναι ἀνεπαίσθητες γι' αὐτήν. Καί ἔτσι τὰ χριστιανικά μας μνημεῖα, στό κατεχόμενον μέρος τῆς Κύπρου, φθείρονται καὶ καταρρέουν τό ἓνα μετὰ τό ἄλλο. Πιστεύουμε, ὅτι οἱ κυρώσεις, πού ἐκάστοτε ἐπιβάλλει τό ΕΔΑΔ, εἶναι ἀναποτελεσματικές. Γι' αὐτό καὶ πιστεύουμε, ὅτι πρέπει νά εἶναι πιό αὐστηρές, γιὰ νά εἶναι καὶ ἀποτελεσματικές.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Μακαριώτατε, στό σύγχρονο κόσμο ὅλο καὶ αὐξάνονται οἱ δραστηριότητες τῆς κοινωνίας τῶν πολιτῶν καὶ ἔχει παρουσιαστεῖ ἓνας νέος τομέας τῆς ὀρθόδοξης κοινότητας. Τό Διεθνὲς Ἰδρυμα γιὰ τὴν Ἑνωση τῶν Ὀρθοδόξων Λαῶν, τό ὁποῖο ἐδῶ καὶ 15 χρόνια ἐδραιώνει αὐτές τίς προσπάθειες, τόσο ἐντὸς τῆς Ὀρθόδοξης κοινότητας, στή Ρωσία, ὅσο καὶ σέ ἄλλες πρώην σοσιαλιστικές χώρες, καθὼς καὶ σέ ἄλλες ὀρθόδοξες χώρες. Πῶς ἐκτιμᾶτε τὸ ρόλο τῶν Ὀρθοδόξων Κοινοτήτων γιὰ προώθηση τῆς εἰρήνης καὶ τοῦ διαλόγου μεταξύ τῶν πολιτισμῶν καὶ θρησκειῶν στό δύσκολο σύγχρονο κόσμο; Σέ ποιές ἐνέργειες, κατὰ τὴν ἄποψή Σας, πρέπει νά προβαίνει ἡ κοινωνία γιὰ τὴν ἐνίσχυση τῆς ἑνωσης τῶν Ὀρθοδόξων λαῶν;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ὁ 21ος αἰώνας, στὸν ὁποῖο ἤδη εἰσήλθαμε, εἶναι ὁ αἰώνας τοῦ διαλόγου, τῆς συναντίληψης, τῆς καταλλαγῆς, τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης. Οἱ ὀρθόδοξες κοινότητες ἔχουν ἓνα θαυμάσιο ρόλο νά ἐπιτελέσουν μεταξύ τῶν πολιτισμῶν καὶ τῶν θρησκειῶν στό δύσκολο σύγχρονο κόσμο. Καὶ προσωπικά, ἐκτιμοῦμε ὅλως ἰδιαίτερος αὐτό τό ὕψιστο ἔργο, πού προσφέρουν οἱ ὀρθόδοξες κοινότητες. Ἀνενδοιάστως, καὶ μετὰ παρρησίας, λέμε καὶ πάλι ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ δεύτερο σκέλος τῆς ἐρώτησής σας, πιστεύου-

με, ὅτι διά τῆς προσέγγισης, διά τῆς ἐπικοινωνίας, διά τοῦ διαλόγου καί ἰδιαίτερος μέσῳ τῆς κορωνίδας τῶν ἀρετῶν, πού εἶναι ἡ Ἀγάπη, εἶναι δυνατό νά ἐνισχυθεῖ ἡ πολυπόθητη ἔνωση τῶν Ὁρθοδόξων Λαῶν.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Τό 2010 ὑπήρξατε ἀποδέκτης τῆς μέγιστης τιμῆς, τοῦ βραβείου τοῦ Διεθνοῦς Ἰδρύματος τῆς Ἑνωσης Ὁρθοδόξων Λαῶν, γιά ἐμπέδωση καί ἀνάπτυξη τῶν χριστιανικῶν ἀξιῶν στήν κοινωνική ζωή. Αυτό ἀποτελεῖ πολύ σοβαρή καί σημαντική ἀναγνώριση τῆς συνεισφορᾶς Σας στό χριστιανικό κόσμο. Ἐμεῖς Σᾶς συγχαίρουμε ἐγκάρδια. Κατά τά τελευταῖα χρόνια αὐτό τό βραβεῖο ἔχει ἀπονεμηθεῖ σέ Προέδρους διαφόρων χωρῶν, θρησκευτικούς ἡγέτες καί ἐξέχουσες προσωπικότητες. Πόσο σημαντική εἶναι γιά Σᾶς αὕτη ἡ διεθνής ἀναγνώριση τῆς συνεισφορᾶς Σας στό πεδίο τῆς ὀρθόδοξης ἐνότητας.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Παρ' ὅλο πού δέν ἐπιθυμοῦμε νά ταπεινολογοῦμε γιά τόν ἑαυτό μας, ἐν τούτοις αἰσθανόμαστε προσωπικά ὅτι ἡ ἀναγνώριση αὕτη δέν μᾶς προσφέρει κάτι περισσότερο στήν πληρότητα τῆς ζωῆς, ὅπως τή νιώθουμε καί τήν αἰσθανόμαστε μέσα μας. Τό νά ἔχεις, ὅμως, μιά διεθνή ἀναγνώριση, ὡς ἀποτέλεσμα μιᾶς μεγάλης προσφορᾶς, πρὸς ἐπίτευξη τοῦ σπουδαίου στόχου τῆς ἐνότητας τῶν Ὁρθοδόξων Λαῶν, πού εἶναι καί τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, σοῦ δημιουργεῖ μιά ἰδιαίτερη ἠθική ὑποχρέωση. Νά ἐργαστεῖς, δηλαδή, ἀκόμα ἐντονότερα, καί μέ ὅλες σου τίς δυνάμεις γιά ὑλοποίηση τοῦ ἰδανικοῦ αὐτοῦ. Διότι, ὅπως τά τρία πρόσωπα τῆς Ἀγίας Τριάδος ἀποτελοῦν τόν ἕνα Θεό, ἔτσι καί οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί ὀφείλουν, διά τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, νά ἐνώνονται μεταξύ τους καί μέ τόν Θεό καί νά ἀποτελοῦν τή Μία, Ἀγία, Καθολική καί Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Μακαριώτατε, ἔχετε ἐπιλέξει μιά δύσκολη καί πολύ σημαντική ἀποστολή. Νά ἀφιερώσετε, δηλαδή, τή ζωή Σας, ὑπηρετώντας τά Ἅγια. Ποιά ἦταν τά κίνητρα, πού Σᾶς ὥθησαν

σ' αὐτήν Σας τήν ἀπόφαση καί τί θά θέλατε νά συμβουλευέστε τοὺς νέους, οἱ ὅποιοι ἐπιλέγουν αὐτόν τόν δρόμο;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πρῶτον, ὥς σημειωθεῖ, ὅτι, λόγῳ τῆς γειτνίασης τοῦ χωριοῦ μας μέ τήν Ἱερὰ Μονή Ἀγίου Νεοφύτου, γνωρίσαμε τόν Μοναχισμό ἀπό τῆς ἡλικίας τῶν δώδεκα ἐτῶν. Κατ' ἀρχάς, νιώσαμε νά σαγηνευόμαστε πνευματικῶς ἀπό τίς ἱερές ἀκολουθίες, οἱ ὁποῖες τελοῦνταν μέ τόση κατανυκτικότητα καί μεγαλοπρέπεια στήν Ἱερὰ Μονή μας.

Ἐπειτα, ὅταν βλέπαμε τοὺς Μοναχοὺς Ἀδελφούς νά ἀναβαίνουν καί νά καταβαίνουν, ἐν πομπῇ, στό καθολικό τῆς Μονῆς, νιώθαμε ἕνα ἱερό δέος νά βασιλεύει στήν ψυχὴ μας. Ἀκόμη, τό ὠραῖο κλίμα, μέ τήν ὁμαδική παρουσία τόσο στά διακονήματα, ὅσο καί στά γεύματα, μᾶς ἔκαναν νά βιώνουμε πολὺ ἔντονα τό χριστιανικὸ πνεῦμα τῆς ἀγάπης!

Ὑστερα, προϊόντος τοῦ χρόνου, τό ὅλο πνευματικὸ κλίμα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίου Νεοφύτου μᾶς βοήθησε ἀποτελεσματικά νά συνειδητοποιήσουμε τίς εὐαγγελικὲς ἀλήθειες καί νά ἀντιληφθοῦμε πλήρως ὅτι στόχος ἐκάστου ἀνθρώπου στήν ἐπίγεια πορεία του εἶναι ἡ ἔνωσή του μέ τόν Θεόν. Ἔτσι, ἐπιλέγοντας τόν μονήρη βίο, νιώθαμε, ὅτι ὁ στόχος αὐτός καθίστατο εὐκολώτερος. Διότι μπορούσαμε, ἀπαλλαγμένοι ἀπό ὁποιαδήποτε ἄλλα οἰκογενειακά βάρη, νά ἐπιτύχουμε τό ποθούμενο.

Διὰ τῆς προσευχῆς, διὰ τῆς πνευματικῆς ἀσκήσεως, διὰ τῆς συμμετοχῆς μας στή μυστηριακὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας καί διὰ τῆς Θεογνώστου ἀπομόνωσης καί ἡσυχίας, μπορούσαμε νά ἐπιτύχουμε τό ὕψιστο τοῦτο ἰδανικό. Γι' αὐτό καί συμβουλευοῦμε ἐκείνους τοὺς νέους, οἱ ὅποιοι θά ἐπιλέξουν αὐτόν τόν δρόμο, νά ἀκολουθήσουν ἐνσυνείδητα τὴ μυστηριακὴ ζωή, πού ἀφειδώλευτα προσφέρει ἡ Ἐκκλησία μας. Τοῦτο εἶναι καί τό θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Τελειώνοντας, ἀπευθύνουμε ἐγκάρδιο χαιρετισμὸ ἀγάπης καί

τιμῆς πρὸς τὸν Μακαριώτατο Πατριάρχη Μόσχας καὶ πάσης Ρω-
σίας καὶ ἀγαπητὸ ἐν Χριστῷ ἀδελφὸ κ. Κύριλλο, ἀλλὰ καὶ πρὸς
ὁλόκληρο τὸ Ρωσικὸ λαό, μαζί μέ τίς εὐχές μας γιά αἴσιο, εὐτυ-
χές, εἰρηνικό καὶ καρποφόρο τὸ νέο ἔτος 2011.

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Κύπρου,
Δεκέμβριος 2010.
